

QORTI KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tad-9 ta' Gunju, 2006

Numru 5861/2006

Ir-Repubblika ta' Malta

v.

**-- omissis --
Jason Manuel Briffa
-- omissis --**

Il-Qorti:

Dan hu provvediment fir-rigward ta' zewg rikorsi – wiehed, presentat fit-23 ta' Mejju 2006 mir-Registratur tal-Qrati Kriminali, u l-iehor presentat fis-6 ta' Gunju 2006 minn Jason Manuel Briffa. Bir-rikors tieghu ir-Registratur qed jitlob li din il-Qorti tipprocedi fil-konfront ta' Briffa billi jinhareg mandat ta' arrest kontra tieghu (Art. 585, Kap. 9) kif ukoll li tipprocedi fit-termini ta' l-Artikolu 586(1) tal-Kodici Kriminali, u dan peress li l-imsemmi Briffa, wara li kien gie revokat il-beneficcu tal-helsien mill-arrest fit-12 ta' April 2006, baqa' ma hallasx is-somma li huwa kien

intrabat li jhallas bhala garanzija ghal dak il-helsien – fi kliem iehor, ir-Registratur qed jipprocedi ghall-gbir tal-garanzija. Briffa, min-naha l-oħra, bir-rikors tieghu qed jitlob li din il-Qorti jew tirrevoka *contrario imperio* id-digriet tagħha tat-12 ta' April 2006 jew, alternattivament, tvarja l-istess fis-sens li ma jkunx hemm il-konfiska favur il-Gvern tas-somma li huwa kien intrabat li jhallas.

Din il-Qorti semgħet iz-zewg rikorsi fl-udjenza tal-bierah, il-Hamis, 8 ta' Gunju. L-abbili difensur ta' Briffa, l-Avukat Dott. Jose` Herrera – li deher għal Briffa fl-assenza ta' l-Avukat Dott. Roberto Montalto – talab li l-istess Briffa jigi awtorizzat li jipprezenta nota ta' osservazzjonijiet. Il-Qorti akkordat it-talba u halliet iz-zewg rikorsi sabiex jigu dekretati kameralment. Fil-fatt in-nota giet presentata llum taht il-firma ta' l-Avukat Montalto.

Għall-kjarezza, tajjeb li tigi precizata s-sekwenza ta' dak kollu relevanti li gara. Wara rikors ipprezenta mill-Avukat Generali fil-11 ta' April 2006, li permezz tieghu huwa talab ir-revoka tal-helsien mill-arrest ta' Jason Manuel Briffa, din il-Qorti appuntat ir-rikors għall-udjenza tat-12 ta' April. Għal dik l-udjenza, Briffa kien assistit mill-Avukata Dott. Charmaine Cherret, filwaqt li għar-rikorrent Avukat Generali deher l-Avukat Dott. Stephen Tonna Lowell. Instemghu diversi xhieda, kif ukoll l-intimat Briffa minn jeddu, u din il-Qorti, f'dik l-istess gurnata (cioe`fit-12 ta' April 2006) ipprovdiet hekk:

Il-Qorti: reggħet rat ir-rikors; semgħet lill-partijiet fl-udjenza tal-lum; semgħet ukoll bil-gurament lill-Ispettur Norbert Ciappara, il-Marixxall Angelo Cutajar, P.S. 581 Loreto Buttigieg u P.C. 1279 David Theuma Scerri; semgħet ukoll bil-gurament u min jeddu lill-intimat Jason Manuel Briffa; peress li jirrizulta abundantement mill-provi, inkluza d-deposizzjoni tal-istess intimat, li huwa kiser fuq medda ta' zmien il-kundizzjoni numru (2) ¹ tad-digriet tal-helsien mill-arrest tal-1 ta' Awissu 2001 (ara fol. 146 tal-attijiet tal-istrutturja), kif ukoll f'okkazzjoni minnhom kiser ukoll

¹ Din kienet il-kundizzjoni li jirraporta fil-Għassa tal-Pulizija f'diversi granet u hinijiet.

il-kundizzjoni numru (6)² tal-imsemmi digriet; rat l-Artikolu 579 tal-Kap. 9; innutat ukoll li f'dan il-kaz mhux applikabbli il-proviso tal-imsemmija disposizzjoni; tilqa' t-talba ta' l-Avukat Generali u, b'applikazzjoni tal-imsemmi Artikolu 579, tordna li s-somma msemmija fil-garanzija³ tghaddi favur il-Gvern ta' Malta u tordna l-arrest mill-gdid tal-imsemmi Jason Manuel Briffa.

Permezz ta' rikors ippresentat fit-28 ta' April 2006 Briffa, filwaqt li kkonceda li huwa kien kiser wahda mill-kundizzjonijiet imposti fuqu, talab, ghar-ragunijiet imsemmija fl-istess rikors, li din il-Qorti takkordalu mill-gdid il-beneficju tal-helsien mill-arrest. Din il-Qorti (sedenti l-Onor. Imhallel Joseph Galea Debono), bid-digriet taghha tat-2 ta' Mejju 2006 cahdet din it-talba fuq il-motiv li ma kien hemm ebda raguni li tiddekrete kontra ***"...dak minnha deciz appena tlett gimghat ilu."***

Briffa ma hallasx l-ammont tal-garanzija (Lm10,000), u r-Registratur talab, kif ga nghad, li din il-Qorti tipprocedi fil-konfront tieghu, billi, fost affarijiet ohra, tapplika l-Artikolu 586(1) tal-Kap. 9. Din id-disposizzjoni tipprovdi hekk:

Kull min jigi arrestat minhabba li ma jkunx hallas is-somma li ghalha jkun obbliga ruhhu, ghandu jinzamm f'detenzjoni ghal zmien ta' mhux aktar minn gurnata ghal kull hames liri ta' dik is-somma, sew jekk dik il-persuna tkun l-imputat jew l-akkuzat sew jekk tkun il-plegg.

Bir-rikors tieghu tas-6 ta' Gunju 2006, aktar 'l fuq imsemmi, Briffa talab "rikonsiderazzjoni" tad-digriet tat-12 ta' April 2006. Huwa qed jibbaza din it-talba fuq zewg konsiderazzjonijiet. L-ewwel wahda hija li l-ko-akkuzati l-ohra f'dawn il-proceduri ssollevaw eccezzjonijiet li, skond hu, jekk jintlaqghu, ***"...igibu bhala konsegwenza...in-nullita` tal-procediment kontra l-akkuzati kollha f'dan il-kaz fl-interita` tieghu."*** It-tieni konsiderazzjoni hi fis-

² Din il-kundizzjoni kienet tobbliga lil Briffa li jekk ibiddel l-indirizz tad-dar tieghu huwa kellu jinforma lill-Pulizija b'dan it-tibdil fi zmien tnax-il siegha.

³ Is-somma ta' ghaxart elef lira (Lm10,000) garanzija personali.

sens li huwa jhoss li l-ordni (tat-12 ta' April 2006) li l-ammont tal-garanzija jghaddi f'idejn il-Gvern kienet “...**sanzjoni severa wisq...**” peress li n-nuqqas tieghu ma kienx tali li jostakola “...**il-kors tar-retta amministrazzjoni tal-gustizzja u tal-andament tal-kawza odjerna.**” Jilmenta wkoll li kien hemm kazijiet fejn il-Qorti ordnat ir-riarrest minghajr ma ordnat il-konfiska tas-somma.

Issa, huwa veru li jkun hemm kazijiet fejn il-Qorti tordna r-riarrest tal-persuna li tkun bil-**bail** bla ma tordna l-konfiska tas-somma. Dan, pero`, jkun jiddependi jekk il-kaz ikunx jaqa' taht l-Artikolu 578 tal-Kodici Kriminali jew taht l-Artikolu 579. Kaz jaqa' taht l-Artikolu 578 jekk, ghalkemm teknikament ma jkunx hemm ksur ta' xi kundizzjoni tal-helsien mill-arrest, ikun hemm “ragunijiet tajba” biex il-Qorti tnehi l-beneficcju tal-helsien mill-arrest u tordna l-arrest mill-gdid tal-imputat jew akkuzat. Fil-kaz odjern, pero`, din il-Qorti mhux biss ghamlitha cara li kienet qed tapplika l-Artikolu 579 – u li allura kien ta' kaz ta' ksur ta' kundizzjoni (wahda jew aktar) tal-helsien mill-arrest – izda addirittura iddikjarat li ma kienx applikabbli l-*proviso* tal-imsemmija disposizzjoni, liema *proviso* jipprovdi li ma jkunx hemm ir-riarrest u l-konfiska tas-somma jekk il-ksur tal-kundizzjoni imposta fid-digriet tal-ghoti tal-helsien mill-arrest tkun, fil-fehma tal-Qorti, mhux ta' konsegwenza serja.

Kwantu ghar-referenza ghall-eccezzjonijiet li ssollewaw il-ko-akkuzati l-ohra (liema eccezzjonijiet jinsadu quddiem din il-Qorti sedenti l-Onor Imhalef Joseph Galea Debono), anke jekk, ghall-grazzja ta' l-argument, l-att ta' akkuza huwa null minhabba xi difett kif ravvizat fl-Artikolu 597(4) tal-Kodici Kriminali, dan ma jgibx bhala konsegwenza li l-proceduri tal-ghoti u tat-tlef tal-**bail** kienu wkoll nulli, kif jista' facilment jigi dezunt mis-subartikolu (6) tal-Artikolu 449 ta' l-imsemmi Kodici.

Din il-Qorti, ghalhekk ma tara ebda raguni ghala ghandha tilqa' t-talba (proprijament talbiet) ta' Jason Manuel Briffa kif migjuba fir-rikors tieghu tas-6 ta' Gunju 2006.

Fin-nota ta' osservazzjonijiet tieghu tal-lum, li proprjament tolgot ir-rikors tar-Registratur aktar milli r-rikors tieghu, Briffa qed jargumenta li l-Artikolu 586(1) aktar 'l fuq imsemmi jaghti diskrezzjoni lil din il-Qorti li "tikkonverti" b'rata differenti minn dik ta' gurnata ghal kull hames liri. Huwa jibbaza dan l-argument fuq id-differenza fid-dicitura ta' dana l-artikolu meta mqabbla ma' dik ta' l-Artikolu 11(3) tal-Kap. 9 (li jipprovdi kif ghandha ssir il-konversjoni tal-multi mhux imhallsa fi prigunerija), kif ukoll fuq il-fatt li skond il-*proviso* ta' l-imsemmi subartikolu (3) ta' l-Artikolu 11 hemm "capping"⁴ ghal din il-konverzjoni, mentri dan ma hux provdut fl-Artikolu 586(1). Dak li mhux qed jirrealizza l-intimat Briffa, pero`, hu li l-espressjoni "ta' mhux aktar min gurnata" fl-Artikolu 586(1) mhix intiza biex taghti xi diskrezzjoni lil din il-Qorti biex tistabilixxi periodu ta' anqas minn gurnata ghal kull hames liri; din il-lokuzzjoni hi adoperata peress illi r-regola (li tohrog mill-Artikolu 585(1)) hi li l-persuna tigi arrestata u tinzamm arrestata sa ma thallas. Proprju biex dik il-persuna ma tinzammx detenuta indefinitivament, l-Artikolu 586(1) jipprovdi li dik id-detenzjoni ma tistax tkun ta' aktar minn gurnata ghal kull hames liri. Apparti minn hekk, il-prigunerija u d-detenzjoni f'dan il-kaz, a differenza tal-periodu ta' arrest qabel ma persuna titressaq quddiem awtorita` gudizzjarja, huwa dejjem kalkolat fuq il-gurnata – u mhux fuq periodu anqas – u meta l-ligi tirreferi ghall-frazzjoni, hija taghmel hekk fir-rigward tal-flus li jridu jithallsu u mhux fir-rigward tal-gurnata (ara l-Artikoli 13(2) u 533(2) tal-Kap. 9). Fejn il-ligi riedet li l-Qorti tkun tista' tapplika rata ohra ta' konverzjoni ta' multa jew ta' detenzjoni – u l-kaz odjern mhux kaz ta' konverzjoni ta' multa jew ta' detenzjoni, izda kaz fejn wiehed jinzamm detentut sakemm ihallas – qalitu espressament – tielet *proviso* tas-subartikolu (1) tal-Artikolu 14.

Ghall-motivi premissi:

i. tichad it-talbiet tar-rikorrent Jason Manuel Briffa kif minnu migjuba fir-rikors tas-6 ta' Gunju 2006;

⁴ Cioe`, minkejja r-rata ta' gurnata prigunerija ghal kull hames liri multa, il-prigunerija ma tistax tkun ta' aktar minn sitt xhur jekk il-multa ma tkunx aktar minn elfejn lira, sena jekk il-multa ma tkunx aktar minn ghaxart elef lira, ecc.

Kopja Informali ta' Sentenza

ii. tilqa' t-talba tar-Registratur tal-Qrati Kriminali kif migjuba fir-rikors tat-23 ta' Mejju 2006 u konsegwentement, b'applikazzjoni ta' l-Artikolu 586(1) tal-Kodici Kriminali, tordna li l-imsemmi Jason Manuel Briffa jinzamm f'detenzjoni ghal zmien ta' mhux aktar minn elfejn (2000) gurnata.

Tordna li kopja ta' dan il-provvediment jigi notifikat minnufih lir-rikorrent u intimat Jason Manuel Briffa, u lill-Avukat Generali.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----